

การจัดการองค์ความรู้ (KM)
หัวข้อเรื่อง ความผิดฐาน “จำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาต”
สำนักงานสรรพสามิตพื้นที่พัทลุง
ครั้งที่ ๒ (รอบ ๒ เดือนหลัง)
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๓

ความผิดฐาน “จำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาต”
พนักงานสอบสวนมีอำนาจเปรียบเทียบปรับในชั้นสถานีตำรวจหรือไม่ อย่างไร

๑.ข้อเท็จจริง เนื่องจาก พ.ร.บ.ภาษีสรรพสามิต พ.ศ.๒๕๖๐ ยกเลิก พ.ร.บ.สุรา พ.ศ.๒๕๔๓ และได้บัญญัติเกี่ยวกับสุราในหมวดที่ ๒ ของ พ.ร.บ.ภาษีสรรพสามิต พ.ศ.๒๕๖๐ โดยมีข้อหาหรือว่าความผิดฐาน “จำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาต” พนักงานสอบสวนมีอำนาจเปรียบเทียบปรับในชั้นสถานีตำรวจหรือไม่ อย่างไร

๒.ข้อกฎหมาย พิจารณาตามกฎหมาย ดังนี้

๒.๑ พ.ร.บ.ภาษีสรรพสามิต พ.ศ.๒๕๖๐

มาตรา ๔ “อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมสรรพสามิต

มาตรา ๑๓๗ “ถ้าอธิบดีหรือคณะกรรมการเปรียบเทียบคดีเห็นว่าผู้ต้องหาไม่ควรได้รับโทษถึงจำคุก หรือไม่ควรถูกฟ้องร้อง ให้มีอำนาจเปรียบเทียบ ดังต่อไปนี้

(๑) สำหรับความผิดที่มีโทษปรับสถานเดียว หรือความผิดที่มีโทษปรับหรือโทษจำคุกไม่เกิน หนึ่งเดือน ให้เป็นอำนาจของอธิบดี...”

มาตรา ๑๓๘ ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่หรือเจ้าพนักงานสรรพสามิตเป็นผู้จับกุมผู้ต้องหา ในความผิดที่เปรียบเทียบได้ตามพระราชบัญญัตินี้และเป็นความผิดที่มีอัตราโทษปรับอย่างสูงไม่เกินห้าหมื่น บาท ถ้าผู้ต้องหายินยอมให้เปรียบเทียบ ให้ผู้จับกุมควบคุมผู้ต้องหาไปยังที่ทำการของผู้ที่มีอำนาจเปรียบเทียบ คดีเพื่อดำเนินการเปรียบเทียบคดี ทั้งนี้ ต้องเปรียบเทียบคดีให้เสร็จสิ้นภายในสิบสองชั่วโมงนับแต่ผู้ต้องหาถึงที่ ทำการ ของผู้ที่มีอำนาจทำการเปรียบเทียบคดี

มาตรา ๑๕๕ “ผู้ใดประสงค์จะขายสุรา ให้ยื่นคำขออนุญาตต่อเจ้าพนักงานสรรพสามิต”

มาตรา ๑๙๖ “ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๕๕ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท”

๒.๒ ระเบียบกรมสรรพสามิต ว่าด้วยการเปรียบเทียบคดี พ.ศ.๒๕๖๐

ข้อ ๔ “ผู้มีอำนาจเปรียบเทียบคดี” หมายความว่า อธิบดีกรมสรรพสามิต ตามมาตรา ๑๓๗ วรรคหนึ่ง (๑) แห่ง พ.ร.บ.ภาษีสรรพสามิต พ.ศ.๒๕๖๐

ข้อ ๕ “ให้เจ้าหน้าที่ผู้จับกุมดำเนินการให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความ อาญาและไม่เกินกว่าความจำเป็นตามพฤติการณ์แห่งคดีเกี่ยวกับการจับกุม การควบคุมตัวผู้ต้องหาให้เสร็จสิ้น ก่อนที่จะนำคดีส่งให้หน่วยงานที่มีหน้าที่เปรียบเทียบคดีทำการเปรียบเทียบคดี เว้นแต่เป็นคดีที่สามารถ เปรียบเทียบได้และมีอัตราโทษปรับอย่างสูงตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๓๘ วรรคหนึ่ง.... ไม่จำเป็นต้องปฏิบัติตาม ป.วิอาญาในส่วนของการนำตัวผู้ถูกจับกุมไปยังที่ทำการของพนักงานสอบสวน”

ข้อ ๗ ให้หน่วยงานดังต่อไปนี้มีหน้าที่ดำเนินคดีและเปรียบเทียบคดี

๗.๑ สำนักกฎหมาย กรมสรรพสามิต มีหน้าที่ดำเนินคดีและเปรียบเทียบคดีในหน้าที่ของ กรมสรรพสามิตได้ทั่วราชอาณาจักร

๗.๒ บรรดาความผิดตามกฎหมายในหน้าที่กรมสรรพสามิตที่เกิดขึ้น อ้าง หรือเชื่อว่าได้เกิดขึ้นในท้องที่ กรุงเทพมหานคร ถ้าเกิดในท้องที่สำนักงานสรรพสามิตพื้นที่กรุงเทพมหานครใด ให้ดำเนินคดี และเปรียบเทียบ คดี ณ สำนักงานสรรพสามิตพื้นที่กรุงเทพมหานครนั้นๆ เว้นแต่

...๗.๒.๓ คดีที่ส่งมาทำการเปรียบเทียบคดีโดยการจับกุมของหน่วยงานอื่น ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการ จับกุมและปราบปราม ให้ดำเนินคดีและเปรียบเทียบคดีที่ส่วนคดีสำนักกฎหมายกรมสรรพสามิต...”

ข้อ ๑๔ “คดีที่ต้องทำการเปรียบเทียบคดี กรณีที่เป็นการจับกุมโดยพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ หน่วยงานที่มีอำนาจอื่น ให้พนักงานสอบสวนเจ้าของสำนวนมีหนังสือนำส่งจากที่ทำการของพนักงานสอบสวน ถึงหน่วยงานซึ่งมีอำนาจทำการเปรียบเทียบคดี ข้อ ๗ และให้ดำเนินการเปรียบเทียบคดีเช่นเดียวกับการจับกุม โดยเจ้าพนักงานสรรพสามิตหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ของกรมสรรพสามิตโดยอนุโลม”

๓. ข้อพิจารณา

ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ความผิดตาม พ.ร.บ.ภาษีสรรพสามิต พ.ศ.๒๕๖๐ แบ่งเป็น ๓ ประเภท

- ๑) ความผิดที่สามารถเปรียบเทียบคดีได้ตามมาตรา ๑๓๗ วรรคหนึ่ง (๑)
- ๒) ความผิดที่สามารถเปรียบเทียบคดีได้ตามมาตรา ๑๓๗ วรรคหนึ่ง (๒)
- ๓) ความผิดที่ไม่สามารถเปรียบเทียบคดีได้ตามมาตรา ๑๓๗

ในส่วนความผิดฐาน “ขายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาต” ตาม พ.ร.บ.ภาษีสรรพสามิต พ.ศ.๒๕๖๐ มาตรา ๑๕๕ ซึ่งในมาตรา ๑๙๖ บัญญัติให้ “ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท” นั้น เป็นความผิดที่มีโทษปรับ สถานเดียว และเป็นความผิดที่สามารถเปรียบเทียบคดีได้ ตามมาตรา ๑๓๗ วรรคหนึ่ง (๑) ซึ่งบัญญัติให้เป็น อำนาจของอธิบดี โดยคำว่าอธิบดี ตามนิยาม พ.ร.บ.ภาษีสรรพสามิต พ.ศ.๒๕๖๐ มาตรา ๔ และตามระเบียบ กรมสรรพสามิต ว่าด้วยการเปรียบเทียบคดี พ.ศ.๒๕๖๐ ข้อ ๔ หมายถึง อธิบดีกรมสรรพสามิต

กรณีมีการจับกุมผู้ต้องหา ซึ่งกระทำความผิดฐาน “ขายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาต” ซึ่งเป็นความผิดที่ สามารถเปรียบเทียบคดีได้และมีอัตราโทษปรับอย่างสูงไม่เกินห้าพันบาท พ.ร.บ.ภาษีสรรพสามิต พ.ศ.๒๕๖๐ มาตรา ๑๓๘ ประกอบระเบียบกรมสรรพสามิต ว่าด้วยการเปรียบเทียบคดี พ.ศ.๒๕๖๐ ข้อ ๕ บัญญัติให้ พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้จับกุมควบคุมผู้ต้องหาไปยังที่ทำการของผู้มีอำนาจเปรียบเทียบคดี ซึ่งปรากฏ รายละเอียดในระเบียบกรมสรรพสามิต ว่าด้วยการเปรียบเทียบคดี พ.ศ.๒๕๖๐ ข้อ ๗ เพื่อดำเนินการ เปรียบเทียบคดี โดยต้องเปรียบเทียบคดีให้เสร็จสิ้นภายในสิบสองชั่วโมงนับแต่ผู้ต้องหาถึงที่ทำการของผู้มี อำนาจทำการเปรียบเทียบคดี โดยไม่จำเป็นต้องปฏิบัติตาม ป.วิอาญาในส่วนของการนำตัวผู้ถูกจับไปยังที่ทำการของพนักงานสอบสวน

พนักงานสอบสวน จึงไม่มีอำนาจเปรียบเทียบคดีในฐานความผิด “ขายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาต” ในชั้นสถานีตำรวจ

การจัดการองค์ความรู้ (KM)
เรื่อง ความผิดฐาน “จำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาต”
สำนักงานสรรพสามิตพื้นที่พัทลุง
ครั้งที่ ๒ (รอบ ๒ เดือนหลัง) ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๓

